

Ο Ζακ τελικά νίκησε...

Από την αρχή της δολοφονίας του Ζακ Κωστόπουλου από τους κυρ παντελήδες και την αστυνομία, ένα πολύμορφο και πολυμορφικό κίνημα έθεσε προτεραιότητα της δράσης του τη δικαίωσή του και την τιμωρία των υπευθύνων, κρατώντας την υπόθεση με νύχια και με δόντια στην επικαιρότητα και μην αφήνοντας τίποτα να πέσει κάτω. Το ποιοι είναι οι υπεύθυνοι της δολοφονίας, δεν χρειάζεται να είσαι ο αστυνόμος Σαΐνης για να το καταλάβεις. Μια γρήγορη ματιά στα βίντεο και τις φωτογραφίες από τη στιγμή του φόνου που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο μπορούν να πείσουν και τους φανατικότερους θωμάδες. Απεκεί και πέρα, τα υπόλοιπα, το τι θέση θα πάρει κάποιος ή κάποια για το ζήτημα, εξαρτάται από την κοσμοαντίληψή του, από το πώς βλέπει και αντιλαμβάνεται τον κόσμο, τον εαυτό του και τους άλλους.

Η υπόθεση της δολοφονίας της Zackie Oh πολιτικοποιήθηκε –ορθώς– σχεδόν αμέσως και πυροδότησε τον δημόσιο διάλογο, διχάζοντας ακόμα μία φορά την ελληνική κοινωνία. Για ένα κομμάτι της, ήταν το πρεζόνι που πήγε να κάνει φασαρίες στα καταστήματα του κόσμου, το μίσμα που λυμαίνεται τις περιουσίες, η αδελφή που προκαλούσε τα χρηστά ήθη των ανθρώπων. Για το άλλο κομμάτι, για εμάς τους υπόλοιπους, ο Ζακ, η Ζάκι, ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος, υπήρξε ένας ελεύθερος άνθρωπος που επέλεξε να ζει με τον τρόπο που ο ίδιος αποφάσισε για τον εαυτό του. Ο αγώνας για τη δικαίωσή του αφορούσε το γεγονός ότι, ακριβώς γι' αυτή του την επιλογή, δολοφονήθηκε από τον κοινωνικό καθωσπρεπισμό.

Η χθεσινή απόφαση των δικαστικών αρχών για τον Ζακ δεν έκανε κανέναν να πέσει από τα σύννεφα αναφορικά με το περιεχόμενό της. Οι κυρ παντελήδες λίγο-πολύ καταδικάστηκαν και οι αστυνομικοί αθώθηκαν. Παρά τη συμμετοχή της αστυνομίας στον

δολοφονικό ξυλοδαρμό του Ζακ –είπαμε, υπάρχουν φωτογραφίες και βίντεο για όλους–, το ελληνικό κράτος επέλεξε να προστατέψει τους πραιτωριανούς του. Το έργο το έχουμε ξαναδεί περισσότερες φορές κι από το «Κωνσταντίνου και Ελένης» στην τηλεόραση. Το είχαν καταλάβει και μας το ψιθύριζαν οι δικηγόροι και οι άνθρωποι που έδωσαν τη μάχη μέσα στα δικαστήρια. Το περιμέναμε. Το σιχαθήκαμε.

Η υπόθεση από νομικής πλευράς δεν έχει τελειώσει ακόμη. Εμείς για την ώρα κρατάμε δύο πράγματα:

Πρώτον, το γεγονός ότι ένα σημαντικό κοινωνικό κίνημα, με πολυμορφία, με έντονο δυναμισμό, με αποφασιστικότητα και με τους καιρούς να είναι κόντρα, με την πρόταξη της ομορφιάς απέναντι στην ασχήμια, έδωσε μια μεγάλη μάχη για τη δικαίωση του Ζακ, για την υπεράσπιση της διαφορετικότητας και της ελευθερίας. Ένα κίνημα που άρθρωσε ένα ατσάλινο όχι στον κοινωνικό κανιβαλισμό και την καλπάζουσα συντηρητικοποίηση της κοινωνίας. Ένα κίνημα που δεν θέλει να ξανά αντικρίσει δολοφονημένο έναν ακόμα άνθρωπο απλά και μόνο επειδή αποφάσισε να ζήσει τη ζωή με τρόπο διαφορετικό από τους πολλούς. Ένα κίνημα που δεν θέλει να ξαναδεί νεκρό άλλον έναν Ζακ ή άλλον έναν Πάυλο. Και αυτό το κίνημα νίκησε.

Δεύτερον, και σημαντικότερον, ότι ο Ζακ Κωστόπουλος τελικά βγήκε νικητής. Ότι το αποκρουστικό γεγονός της δολοφονίας του ξεμπρόστιασε τα άγρια ένστικτα μιας κοινωνίας σε βαθιά παρακμή. Μαζί με τον Πάυλο, τον Αλέξη και άλλους, ο Ζακ θα συμβολίζει το δικαίωμα του ανθρώπου στην ελευθερία και τον αυτοπροσδιορισμό, τον αγώνα για έναν άλλον κόσμο ομορφότερο, τη δικαίωση της ζωής έναντι του θανάτου. Ασχέτως ποια θα είναι η τελική απόφαση της δικαιοσύνης, ο Ζακ Κωστόπουλος στις συνειδήσεις ενός μεγάλου κομματιού της κοινωνίας τελικά είναι ο νικητής. Κι αυτό είναι σημαντικότερο από τις αποφάσεις του όποιου δικαστηρίου.

Χρύσα Λύκου: «Ο Ζακ δεν θα πεθάνει μέσα στη λησμονιά» – Ανταπόκριση από την δίκη των δολοφόνων του Ζακ/Zackie Oh!

της Χρύσας Λύκου

«Ναι, Κεμάλ, το έχω πάρει απόφαση. Ότι τον κόσμο αυτόν δεν θα τον αλλάξουμε. Δεν θα αλλάξει ποτέ. Αλλά έχω πάρει επίσης απόφαση ότι μπορούμε να φτιάξουμε τους δικούς μας μικρόκοσμους, τις δικές μας μικρογραφίες του κόσμου, όπως θα θέλαμε να είναι. Τις δικές μας γωνίες όπου θα νιώθουμε ελεύθεροι και ασφαλείς. Και αλίμονο σε όποιον πάει να μας τις χαλάσει. Καληνύχτα».

Με αυτά τα λόγια, ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος (για το δικαστήριο), ο Ζακ, που γράψαμε το όνομά του σε κάθε τοίχο αυτής την πόλης, η Zackie, η παντοτινή βασίλισσα των αγώνων μας, μας αποχαιρέτησε. Μας άφησε στοίβα τις λέξεις που μιλούν για αγάπη και ελευθερία, μην και σταματήσουν μετά τη δολοφονία του, μετά το δημόσιο λιντσάρισμά της, να μας ταλαιπωρούν οι ελπίδες.

Ο Ζακ κατάφερε να λείπει σε όσες κι όσους δεν τον γνώρισαν, σε ανθρώπους που μπορεί να τον παρακολουθούσαν στα social media, να τον χειροκρότησαν σε κάποιο show του και να βρέθηκαν να κλαίνε μπροστά σε μια σπασμένη βιτρίνα, σε ένα στενό της Αθήνας, που στοιχειωμένο θα αιμορραγεί κάθε Σεπτέμβρη.

Η δίκη για τη δολοφονία του Ζακ ξεκίνησε με **τρία χρόνια καθυστέρηση** και με ένα κάρο εμπαιγμούς απέναντι στους δημοσιογράφους που θέλανε να καλύψουν τη διαδικασία και απαγορεύοντας την παρουσία κοινού, πλέκοντας ένα ακόμα υφαντό

ασφυξίας γύρω απ' το πένθος της απώλειας. Σήμερα φτάνουμε στην τελική ευθεία για την απόφαση, αυτή που θα δείξει σε ποια κοινωνία θα ζούμε από την επόμενη ημέρα. Για όσες κι όσους βρισκόμαστε όλο αυτό το διάστημα στην αίθουσα του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου, η διαδικασία αυτή είναι ένας ασταμάτητος επανατραυματισμός της αλήθειας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, μια αχαλίνωτη επιθυμία σκύλευσης της μνήμης ενός ανθρώπου που δολοφονήθηκε μέρα μεσημέρι μπροστά στα μάτια δεκάδων ανθρώπων από έναν κοσμηματοπώλη κι έναν μεσίτη που με μανία κλώτσαγαν το κεφάλι ενός ληστή – όπως οι ίδιοι ισχυρίστηκαν.

Η μέρα της απολογίας των δύο κατηγορουμένων έμοιαζε με κακόγουστη και προχειροστημένη φάρσα, ενώ τα τρία χρόνια που είχαν στη διάθεσή τους για να προετοιμαστούν, αποδείχθηκαν λίγα για να καμουφλάρουν τα **ρατσιστικά τους ένστικτα** που αποτυπώνονταν σε κάθε τους λέξη, δημιουργώντας έναν ήχο απέχθειας και αποστροφής στη φωνή τους και κάνοντας λόγο για κατασκευασμένες εντυπώσεις που δημιουργήθηκαν από κάποιους δήθεν αλληλέγγυους.

Ο Σπυρίδωνας Δημόπουλος, ιδιοκτήτης του κοσμηματοπωλείου στη Γλάστωνος, ο άνθρωπος που με λύσσα κλώτσαγε το κεφάλι του Ζακ, πριν αρχίσει να πέφτει σε αντιφάσεις στην απολογία του, θέλησε να δώσει τα συλλυπητήριά του στην οικογένεια δημιουργώντας ακόμη μεγαλύτερη δυσφορία στην αίθουσα.

Δημόπουλος: *«Ήθελα να τον σταματήσω να μη βγει έξω, γι' αυτό τον κλώτσησα. Δύο; Τρεις φορές; Δεν θυμάμαι. Του πέταξα μια πέτρα. Όχι, δεν προσπάθησα να του μιλήσω, ήμουν σοκαρισμένος, δεν σκέφτηκα εκείνη την ώρα ότι κλωτσάω έναν άνθρωπο. Παρασύρθηκα απ' τις φωνές του κόσμου και τον κύριο Χορταριά που ξεκίνησε πρώτος να κλωτσάει. Ο Χορταριάς με χτύπησε στον ώμο και μου είπε ότι πήρε το μαχαίρι το οποίο έχει τα αποτυπώματά του και το πέταξε στο μαγαζί μέσα»,* είπε χαρακτηριστικά. Και συνέχισε: *«Όχι, δεν έκλεψε τελικά ο Ζαχαρίας, δεν μου έλειπε τίποτα και δεν βρέθηκε και τίποτα πάνω του τελικά. Όχι, δεν άκουσα ότι ένας άνθρωπος πίσω μου*

μου φώναζε να σταματήσω γιατί θα τον σκοτώσω. Ξέρετε, όταν οι αστυνομικοί δένουν κάποιον, ο κόσμος φωνάζει μην τον δέρνετε (υποτιμητικός ήχος φωνής). **Όχι, δεν ένιωσα απειλή όταν βγήκε με το μαχαίρι».**

Ο αμετανόητος κοσμηματοπώλης, που στην ερώτηση της έδρας για το αν σήμερα θα έκανε κάτι διαφορετικό απάντησε πως δεν ξέρει, ολοκλήρωσε την κατάθεσή του λέγοντας πως «**Στοχοποιήθηκε το μαγαζί μου, έγινε μνημείο σαν του Γρηγορόπουλου. Οι αλληλέγγυοι το έβαψαν ροζ κι ανάβουν κεράκια».**

Απ' την άλλη, ο Αθανάσιος Χορταριάς, ο γνωστός μεσίτης που έχει κάνει καριέρα στο Twitter με το ψευδώνυμο Snake, μας είπε ότι θεώρησε τον θάνατο του Ζακ αυτοκτονία και πως εκείνος έπεσε με το κεφάλι στο πόδι του που κλώτσαγε ασταμάτητα τα τζάμια. Είναι εντυπωσιακή η σύμπτωση των δολοφόνων που αποδεικνύεται και σε αυτή την υπόθεση. Όπως η σφαίρα εξοστρακίστηκε και βρήκε την καρδιά του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, όπως ο Παύλος Φύσσας γλίστρησε κι έπεσε με την καρδιά πάνω στο μαχαίρι του Ρουπακιά, έτσι ακριβώς και ο Ζακ έπεσε πάνω στη λυσσαλέα κλωτσιά του Αθανάσιου Χορταριά, ο οποίος παραπονέθηκε μέσα στην αίθουσα του δικαστηρίου για τα συνθήματα που υπάρχουν παντού στην πόλη και που τον προσβάλλουν.

Μετά από μια ανήθικη επίθεση στη δικηγόρο της οικογένειας του Ζακ Άννυ Παπαρούσου, ο Χορταριάς δήλωσε πως «**λειτουργήσα από μόνος μου και από ένστικτο θέλοντας να περιορίσω έναν άνθρωπο που έκανε μια άδικη πράξη»** συμπληρώνοντας πως «**εγώ πιστεύω ότι το να μπορείς να προστατεύεις τον συνάνθρωπό σου όταν μπορείς, είναι κοινωνική ευθύνη. Το έκανα για την προστασία των συνανθρώπων μου».** Παρέμεινε μέχρι τέλους αμετανόητος.

Ξέραμε απ' την αρχή ότι αυτή η δίκη θα μας αφήσει πολλές γρατζουνιές, ξέραμε ότι πρέπει να αντέξουμε να δούμε την κατάρρευση του αυτονόητου μέσα σε αυτή την αίθουσα. Ρατσιστικά

παραληρήματα, στιγματισμός της οροθετικότητας και ανύπαρκτος σεβασμός σε έναν άνθρωπο που η ζωή του, για κάποιους, ήταν μικρότερης αξίας από μια τζαμαρία.

Οι τρεις απ' τους τέσσερις αστυνομικούς έχουν απολογηθεί λέγοντας πως αν ήταν περαστικοί κι έπεφταν τυχαία πάνω σε αυτό το συμβάν, το μόνο θύμα που θα αντιλαμβάνονταν ότι υπήρχε εκείνο το μεσημέρι θα ήταν ο Ζακ ξαπλωμένος στα σπασμένα τζάμια, αιμόφυρτος και φοβισμένος. **Σχεδόν τίποτα απ' όσα έπρεπε να γίνουν δεν έγιναν στην υπόθεση αυτή.** Κανείς δεν πήρε καταθέσεις, κανείς δεν έψαξε μάρτυρες, κανείς δεν είπε στον κοσμηματοπώλη ότι το μαγαζί του είναι τόπος εγκλήματος που δεν μπορεί να συγυρίζει μπροστά στις κάμερες, ελάχιστες ώρες μετά το φονικό. Καμία απάντηση δεν δόθηκε στην ένορκο που ρωτούσε τους κατηγορούμενους αστυνομικούς **πώς γίνεται να μην υπάρχουν αποτυπώματα του Ζακ στο μαχαίρι που τον κατηγορούν ότι κρατούσε.** Καμία απάντηση στο γιατί μέσα στον πανικό του ο μεσίτης Χορταριάς έπιασε τον κοσμηματοπώλη Δημόπουλο να του πει ότι πήρε το μαχαίρι και το πέταξε μέσα στο κατάστημα, οπότε να έχει γνώση ότι θα βρεθούν τα αποτυπώματά του.

Όλο αυτό το διάστημα η οικογένεια του Ζακ βρίσκεται στην αίθουσα. Σιωπηλά κρατά την ψυχραιμία και την αξιοπρέπείά της, ανεχόμενη τα υποτιμητικά βλέμματα του Χορταριά, ο οποίος ανενόχλητος κόβει βόλτες μπροστά τους, χωρίς την παραμικρή διακριτικότητα.

Έξω απ' την αίθουσα, σε κάθε δικάσιμο, μια χούφτα άνθρωποι με κιθάρες και τρομπέτες, θαρρείς και ψέλνουν, λένε: **«Αδερφέ μου και αδερφή μου Zackie Oh, βάλε το φουστάνι για τον χορό».** Όμως η Zackie λείπει και μας λείπει, μείναμε να παλεύουμε να κερδίσουμε μια μάχη έχοντας χάσει από εκείνον τον Σεπτέμβρη τον πόλεμο. Η κυρία Ελένη, γεμάτη τρυφερότητα, βγαίνει κάθε τόσο και χαιρετά τους ανθρώπους που επιμένουν να τραγουδούν για το παιδί της. *«Ευχαριστούμε που υπάρχουνε. Όλα αυτά τα σώματα που πήγαν ψηλά άδικα, κοιτάνε και είναι ευχαριστημένα που σας έχουν φίλους και συμπαραστάτες. Να έχετε την ευχή μου μέσα απ' την καρδιά μου».*

Θα κλαίμε παντοτινά για τον Ζακ, θα ψάχνουμε τη Zackie μέσα σε κάθε τι που στραφταλίζει, θα ζητάμε δικαίωση. Στις 13 Απρίλη έχει οριστεί η μέρα που θα ακουστεί η εισαγγελική πρόταση, ίσως μία απ' τις κορυφαίες στιγμές της διαδικασίας. Θα είμαστε εκεί, γιατί ο Ζακ δεν θα πεθάνει μες στη λησμονιά.

Τέλος, αφήνω κάποια απ' τα λόγια του πατέρα του, λέξεις που χαρακτήκαν τον περασμένο Οκτώβρη, στα πρώτα εκείνα κρύα του χειμώνα:

«Το παιδί μου δεν πήγε για να κλέψει, το είπα και στον ανακριτή. Κάθε μέρα φέρνω τα λόγια αυτά στο μυαλό μου, ο Ζαχαρίας αποδείχτηκε ότι δεν είχε μπει για να κλέψει. Είπα στον ανακριτή ότι, αν ήθελαν, θα μπορούσαν να κατεβάσουν το ρόλο, να έρθει η αστυνομία, να τον συλλάβουν και να δικαστεί. Τι πιο απλό; Ο ανακριτής μου απάντησε ότι πολλά θα μπορούσαν να γίνουν, αλλά δεν έγιναν.

Οι αστυνομικοί είναι διπλά δολοφόνοι. Δεν έκαναν τίποτα. Ήλεγξαν το κινητό του παιδιού μου και όχι των κατηγορουμένων. Είχαν κάτω το παιδί μου, με το κεφάλι του στα αίματα και τον κλώτσαγαν. Τους άφησαν να σκουπίζουν το πεζοδρόμιο, λίγο ακόμη και θα έβαζαν καινούργια τζαμαρία. Πού ακούστηκε αυτό; Πριν λίγους μήνες, ένας σκότωσε ένα γατάκι κι είναι μέσα, ενώ αυτοί είναι έξω.

Το παιδί μου ήταν ακτιβιστής. Έγραφε σε εφημερίδες, τα έβαζε με τους υπουργούς και τους παπάδες. Του έλεγα να προσέχει, χαμογελούσε και μου έλεγε πως έχω δίκιο, και τώρα είμαι εδώ να ψάχνω άλλο δίκιο.

Πάω στο μνήμα του, του λέω χάθηκε να ήσουν ληστής; Να σε πιάνανε, να δικαζόσουν σήμερα εδώ, να ήσουν όμως ζωντανός».

Στην Ομόνοια δεν έγινε ληστεία, έγινε δολοφονία και για εμάς δεν υπάρχει πλέον ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη.